

Årsberetning for
Transparency International
Norge
2014

Årsregnskap

for

2014

Transparency International Norge

Org.nr. 981 958 659

Består av:

Årsberetning
Resultatregnskap
Balanse
Noter

Revisjonsberetning

Året oppsummert

2014 har vært et aktivt år for Transparency International Norge (TI Norge). Organisasjonen er en stemme som blir lyttet til når antikorrupsjon står på dagsorden, strategisk samarbeid med andre miljøer gir resultater og verktøyene som utvikles blir brukt og skaper dialog og endring i offentlige og private virksomheter.

Denne posisjonen er resultatet av målrettet arbeid – og samarbeid – gjennom mange år, helt tilbake til TI Norge ble etablert i 1999. I dag blir organisasjonen inkludert i viktige, strategiske sammenhenger og miljøer og oppfattes som en kunnskapsrik, relevant og konstruktiv partner. Tilhørigheten til et stort, internasjonalt nettverk med et ressursrikt sekretariat i Berlin bidrar til å styrke denne posisjonen og er viktig for en liten organisasjon. Tradisjonelt har TI Norge hatt et tett samarbeid med sine medlemmer i næringslivet. I 2014 var fokusområde for samarbeidet en ny utgave av antikorrupsjonshåndboken «Beskytt din virksomhet» samt verdifulle bidrag fra flere medlemmer på Antikorrupsjonskonferansen som ble arrangert i juni i samarbeid med Advokatfirmaet Selmer, PWC og Økokrim. Tilsvarende søker TI Norge å jobbe sammen med andre aktører på de områdene der vi ønsker å skape endring. Lobby-prosjektet, samarbeidet om å sikre innsyn i eierskapsregisteret ved lov og deltagelsen i Open Government Partnership—rådet (OGP), er tre eksempler på hvordan denne strategien fungerer i praksis. Helt sentralt er også samarbeidet med KS om kommuneprosjektet og nettverksmøtene de siste årene.

Samarbeid med andre

Vil du fortelle oss hva du skal?» spurte Presseforbundet, Kommunikasjonsforeningen, Transparency International Norge og Redaktørforeningen mandag 27. januar. Da sto lederne for de fire organisasjonene foran Stortinget og oppfordret alle som besøkte politikerne til å registrere seg. Aksjonen var et resultat av et samarbeid mellom de fire organisasjonene, som også la frem et konkret forslag til et lobbyregister. På tross av at dette senere ble stemt ned i Stortinget, fikk aksjonen mye oppmerksomhet og er et godt eksempel på hvordan aktører i sivilsamfunnet med sammenfallende interesser, kan skape oppmerksomhet rundt en enkeltsak.

Felles aksjon for lobbyregister foran Stortinget: Therese Manus, KOM, Kjersti Løken Stavrum, Norsk Presseforbund, Arne Jensen, Norsk Redaktørforening og Guro Slettemark, TI Norge. Foto: Kommunikasjonsforeningen.

TI Norge har ved flere anledninger gitt innspill til det norske OGP-arbeidet og deltatt på statusmøter. Dette er et eksempel på hvordan organisasjonen kan jobbe gjennom flere andre kanaler for å påvirke områder der vi ønsker å skape endring. Flere av anbefalingene fra Norges Integritetssystem—rapporten (NIS) er relevante for prosjekter i det norske OGP-arbeidet, noe TI Norge flere ganger har formidlet til departementet.

Sammen med International Law and Policy Institute (ILPI) og IKT Norge, har TI Norge også tatt initiativ til opprettelsen av et OGP-råd. Rådet har som mål å sikre at Norges OGP-arbeid bidrar til økt kunnskap og deltakelse i

samfunnsprosesser, bedre koordinering innad i offentlig sektor, bedre samarbeid mellom myndighetene og det sivile samfunn, for eksempel ved bruk av ny teknologi og nye medier, og generelt et åpnere samfunn.

Ledet av Tax Justice Network har TI Norge også samarbeidet med en rekke enkeltpersoner, organisasjoner og medier i arbeidet for å sikre uhindret innsyn i eierskapsregisteret i Brønnøysund. Dette arbeidet ble påbegynt i 2014, blant annet i form av et åpent brev til Nærings- og fiskeriministeren, og fortsetter i 2015.

Sammen med Advokatfirmaet Selmer, Økokrim og PwC, var TI Norge med på å arrangere en to dagers Antikorrupsjonskonferanse i juni. Flere av TI Norges medlemmer bidro med viktig innsikt i ulike korrupsjonsutfordringer bedriftene møter. Norsk Hydro AS delte sine erfaringer med sin forretningsvirksomhet i Brasil under konferansens tema om korrupsjonsutfordringer i fremvoksende markeder. Statoil bidro med innsikt om hvordan man best mulig implementerer antikorrupsjonsprogrammer og Multiconsult ved adm.dirktør holdt et innlegg med fokus på viktigheten av toppledelsens engasjement i antikorrupsjonsarbeidet. De to dagene med foredrag, diskusjoner og sosialt samvær var fullt og vakkert og viste til fulle at det er rom for et slikt arrangement som utelukkende fokuserer på antikorrupsjonsproblematikk. Dette er også et samarbeid som fortsetter i 2015 og hvor TI Norge vil involvere sine medlemmer.

En stemme som blir hørt

TI Norge blir jevnlig spurt om å kommentere korrupsjonsrelaterte saker i media, både på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå. I 2014 var organisasjonen blant annet stadig i mediene i forbindelse med den norske OL-søknaden, Telenor/ VimpelCom-saken, Kongsberg Gruppens korrupsjonsutfordringer i Romania og det norske redningshelikopterkjøpet fra AgustaWestland, et selskap som var under etterforskning for korrupsjon i India.

To av disse sakene førte også til at TI Norge ble invitert til en dialog med departementet (et møte med justisminister Anders Anundsen om helikopterkjøpet) og til høringen i Kontroll- og konstitusjonskomiteen om Telenor og VimpelCom.

På samme måte ble TI Norge invitert til å komme med innspill da Group of States Against Corruption (GRECO, etablert av Europarådet i 1999), evaluerte Norges evne til å bekjempe og å forebygge korrupsjon ved å evaluere i hvor stor grad landenes egne ordninger lever opp til Europarådets vedtatte standarder. GRECO sin oppsummering av norske myndigheter i et antikorrupsjonsperspektiv, stemte godt overens med de innspillene TI Norge kom med til evalueringsgruppen – og organisasjonens anbefalinger i National Integrity System-rapporten (NIS-rapporten) fra 2012.

Gjennom hele 2014 har TI Norge holdt nærmere 80 foredrag og bidratt med innlegg på arrangementer i regi av store og små virksomheter, organisasjoner og offentlige instanser (se vedlagte oversikt). Ambisjonen er, så langt det er mulig, å imøtekomme disse henvendelsene. Den store etterspørselen gir en god indikasjon på interessen for korrupsjonsproblematikk og åpenhet i Norge i dag.

Verktøy, rapporter og undersøkelser

Samarbeid med medlemmer i utviklingen av veiledere og verktøy – og prosjekter direkte rettet mot definerte grupper – har blitt et viktig virkemiddel for TI Norge i arbeidet for å øke bevisstheten rundt korrupsjonsproblematikk og stimulere offentlig og privat sektor til holdningsskapende og praktisk antikorrupsjonsarbeid, nasjonalt og internasjonalt.

TI Norge har vært sentrale i det internasjonale arbeidet med å oppdatere håndboken «Preventing Corruption in Humanitarian Operations» som er finansiert av Utenriksdepartementet og utgitt av TI sitt internasjonale sekretariat i Berlin. Arbeidet med Håndboken pågikk parallelt med utviklingen av et e-læringsverktøy og et klasseromsbasert treningsopplegg innenfor prosjektet «Building capacity to address corruption risks in humanitarian operations» (fase I) som TI Norge har ledet i samarbeid med Det Internasjonale Røde Kors Forbundet (IFRC).

I Norge har kommuneprosjektet, nettverksgruppene og den oppdaterte antikorrupsjonshåndboken gitt organisasjonen en sentral posisjon og skapt en mulighet for å påvirke antikorrupsjonsarbeidet på lokalt nivå. Tilsvarende fungerer den nye utgaven av «Beskytt din virksomhet» som en døråpner og som et utgangspunkt for dialog og samarbeid med næringslivet.

I desember lanserte TI Norge boken «Å bekjempe et samfunnsområde» i samarbeid med Gyldendal Akademisk. Boken er en artikkelsamling med en rekke tekster om korrupsjon, blant annet Guro Slettemark sitt intervju med filosofen Arne Johan Vetlesen om varsling og Tor Dølviks artikkel om svakheter ved det lokale integritetssystemet. Lanseringsarrangementet, der også den nye utgaven av «Beskytt din virksomhet» ble presentert, var fullsatt. Samme morgen ble Guro Slettemark og bokens ansvarlige redaktør, Birthe Eriksen, intervjuet på TV2 Nyhetskanalen.

Interessen for TI Norges arbeid gjenspeiles også i mottagelsen av den norske Bedriftsundersøkelsen 2014, «Sakte, men sikkert fremover», den internasjonale rangeringen av de 100 største, multinasjonale virksomhetene på områdene land-for-land-rapportering, organisatorisk informasjon og synliggjøring av antikorrupsjonsarbeidet i virksomheten – og Korrupsjonsindeksen 2014.

Internasjonalt

På det internasjonale medlemsmøtet i Berlin høsten 2014, gikk Transparency Internationals mangeårige styreleder, Huguette Labelle av. Etter et valg som sto mellom to sterke kandidater, franskmannen Pascal Lamy og peruaneren José Ugaz (bildet), ble den peruanske advokaten til slutt valgt. Valget sikrer Transparency International en kompetent og troverdig stemme utad og har gitt organisasjonen en erfaren og kunnskapsrik leder i arbeidet med ny strategi og videreutviklingen av flere tunge kampanjer – blant annet «No Impunity»-kampanjen – i årene fremover.

Nestleder i styret er grunnleggeren av det russiske Transparency International-chapteret, Elena Panfilova. Hun har markert seg som en svært modig korrupsjonsbekjemper de siste 20 årene, i et land der det ikke alltid er enkelt å snakke myndighetene i mot.

Ny leder og nestleder i det internasjonale styret for Transparency International, José Ugaz fra Peru og Elena Panfilova fra Russland.

Ny strategi, 2015 - 2020

Arbeidet med ny strategi for TI Norge ble startet i meldingsåret med et felles seminar med styret og sekretariatet. Strategien ble vedtatt av styret i januar 2015. Strategien staker ut kursen både når det gjelder strategiske innsatsområder, målgrupper, det internasjonale samarbeidet og ressursmobilisering i en erkjennelse av at en korrupsjonsfri verden nås ved å nedkjempe korrupsjonens kilder og ved å forhindre muligheten til korrupsjon innenfor alle samfunnsfærer. Denne visjonen er global og krever innsats lokalt, nasjonalt og internasjonalt. TI Norges strategiske innretting er å mobilisere myndigheter, bedrifter, organisasjoner og det sivile samfunn, bygge allianser og være en samarbeidspartner i arbeidet med å fjerne mulighetene til korrupsjon.

Samarbeid med næringslivet og ny utgave av «Beskytt din virksomhet!»

Transparency International Norge lanserte den første utgaven av «Beskytt din virksomhet! Håndbok i antikorrupsjon for norske bedrifter» på den internasjonale antikorrupsjonsdagen 9. desember 2009. Håndboken har lagt grunnlaget for antikorrupsjonsarbeidet i mange norske virksomheter og fungert som utgangspunkt for samarbeid med en rekke av våre medlemmer.

Etter fem år var det et behov for å oppdatere håndboken, både på grunn nye internasjonale lover og retningslinjer, 10 år med domfellelser etter korrupsjonsbestemmelsene i den norske straffeloven, samt en del korrupsjonsrelaterte temaer som har fått mer oppmerksomhet og betydning de siste årene. TI Norges hensikt med den nye håndboken er den samme som for den opprinnelige versjonen: Å hjelpe norske bedrifter til å utvikle, iverksette og drifte tilstrekkelige og effektive antikorrupsjonsprogrammer.

TI Norges medlemmer og andre ressurspersoner ble i stor grad trukket med i arbeidet med å oppdatere håndboken. Engasjementet pågikk i tre faser, fra mars til november 2014: 1) heldags workshop for å få innspill til oppdateringen, 2) bidrag i form av utkast til nye og oppdaterte kapitler, og 3) kommentering

«Beskytt din virksomhet» er illustrert av Cathrine Finnema.

av komplett utkast til ny håndbok. Deltagerne takkes og gis anerkjennelse i håndboken. Samarbeidet viste til fulle at TI Norges medlemmer besitter verdifull kompetanse og erfaring som har vært viktig for å utarbeide en håndbok som er relevant og har praktisk verdi for næringslivet.

Oppdateringen medførte en økning av håndbokens størrelse og hele håndboken ble «pusset opp». Noe av det generelle bakgrunnsstoffet om korrupsjon ble redusert, mange nye temaer ble lagt til og noen temaer ble grundigere behandlet. Finansmarkedsfondet og Innovasjon Norge støttet dette arbeidet økonomisk.

I desember 2014 ble den nye håndboken lansert på en fulltregnet konferanse i samarbeid med Gyldendal Akademisk, og også dekket med et innslag på TV2 Nyhetskanalen. TI Norge har igjen fått svært gode tilbakemeldinger, og håndboken foreligger i trykket utgave på norsk og engelsk og er gratis. Den er også tilgjengelig på våre nettsider www.transparency.no.

I tillegg til å utarbeide nyttige verktøy, bistår også TI Norge sine bedriftsmedlemmer (og andre) med kunnskapsformidling i form av foredrag, dilemmatrening og andre innspill til antikorrupsjonsarbeidet.

Innsatsen mot korrupsjon, kan ikke føres av en sektor alene. Denne erkjennelsen har vært viktig når TI Norge de siste årene også har kanalisert relativt store ressurser inn mot norske kommuner. Dette handler om hvilke vilkår næringslivet møter eksternt i form av for eksempel uheldige bindinger mellom beslutningstakere og enkelte bedrifter, noe som kan gjøre det vanskelig for andre bedrifter å få kontrakter. Privat sektor er avhengig av en effektiv offentlig sektor, som tilbyr like konkurransevilkår, unngår favorisering og tar antikorrupsjonsarbeidet alvorlig. Ved at kommuner viser en tydelig holdning og klar praksis, viser de også overfor private aktører hvilke standarder disse forventes å følge.

Kommuneprosjektet og oppdatering av «Beskytt kommunen»

Kommuneprosjektet ble avsluttet ved utgangen av 2014. Initiativet til prosjektet ble tatt i 2011, da TI Norge og Kommunesektorens Organisasjon (KS) i fellesskap søkte Kommunal- og regionaldepartementet om prosjektstøtte til et treårig prosjekt om «Åpenhet, integritet og antikorrupsjonsarbeid i kommunesektoren».

De overordnede målene med prosjektet har vært:

- å få oversikt over sårbarhet og risiko for korrupsjon og brudd på god etisk standard i kommunesektoren
- få oversikt over hvilke behov sektoren har for verktøy og metoder, for å forebygge, avdekke og håndtere korrupsjon
- sette antikorrupsjon på dagsorden og bidra til at tillitsskapende forvaltning styrkes i norske kommuner og fylkeskommuner
- utvikle og ta i bruk antikorrupsjonshåndbok for norske kommuner og fylkeskommuner, med verktøy og metoder

Med utgangspunkt i disse målene har prosjektet bestått i to hovedaktiviteter: Det er utarbeidet en håndbok i antikorrupsjon og gjennomført aktiviteter i nettverk med til sammen 40 kommuner. Utover dette har KS og TI Norge gjennom perioden deltatt med innlegg og diskusjonsopplegg på omkring 60 ulike arrangementer i kommunesektoren, skrevet artikler, gitt mediekommentarer og arrangert årlige etikkonferanser.

Tidlig i 2013 fikk KS gjennomført en undersøkelse blant kommunale ledere og ordførere om deres erfaringer med korrupsjon og utilbørlige fordeler. Tema for undersøkelsen var i hvilket omfang de opplever dette, deres syn på risikobildet samt spørsmål om hva kommunene selv gjør for å forhindre korrupsjon og misligheter. Undersøkelsen ga viktig oppdatert informasjon og kunnskap ved oppstarten av nettverksdelen av prosjektet.

Kommunenettverk

Alle landets kommuner ble i mai 2013 invitert til å delta i korrupsjonsforebyggende nettverk. Det ble så etablert tre nettverk med til sammen 36 kommuner og fire fylkeskommuner. Deltakerne har vært sentrale medarbeidere fra rådmannens ledergruppe, byrådsavdelinger, større virksomheter og enkelte folkevalgte og tillitsvalgte for ansatte. Nettverkssamlingene fant sted fra august 2013 og frem til mars 2014.

Overordnede mål for nettverksdelen av prosjektet har vært:

- Læring om korrupsjon, forebygging og håndtering, gjennom:
  - foredrag
  - erfaringsdeling på tvers av kommuner og diskusjon på samlingene
  - aktiviteter i egen kommune/virksomhet mellom samlingene
- Utvikle metoder og verktøy.
- Lage et grunnlag for å formidle råd og verktøy til andre kommuner, samt å revidere håndboken slik at den inneholder mer konkrete anvisninger.

«Beskytt kommunen!» er illustrert av Cathrine Finnema.

I håndboken har TI lansert et forslag til antikorrupsjonsarbeid med følgende hovedelementer:

1. Verdier og etikk
2. Risikoanalyser
3. Kontroll
4. Strategi for anskaffelser
5. Varslingsordning

I kommunenettverkene ble det brukt tid på å diskutere innholdet i disse elementene, det ble gitt en rekke eksempler på hva kommuner gjør innenfor hvert felt, og arbeidet ga anledning til erfaringsutveksling på tvers av kommuner.

En viktig erkjennelse fra dette arbeidet er at korrupsjonsforebygging ikke handler om å introdusere helt nye prosedyrer eller verktøy i den kommunale hverdagen. Det handler snarere om å iverksette tiltak innenfor de sentrale prosessene som til enhver tid pågår i kommuner og fylkeskommuner: I personalpolitikken og opplæring av medarbeidere, i folkevalgtopplæringen, i rådmannens interne virksomhetsstyring, oppfølging og kontroll.

Under oppsummering og evaluering på de siste samlingene i mars 2014 ga deltakerne uttrykk for at nettverksarbeidet hadde svart til forventningene, at deltakelsen hadde gitt mange gode impulser og nyttige lærdommer for videre arbeid i egen kommune og at en slik arbeidsform hadde vært inspirerende. Flere kommuner er i gang med å utvikle og implementere egne antikorrupsjonsprogrammer eller handlingsplaner.

Formidling

Skriftlig formidling av resultater fra prosjektet har skjedd på KS' etikkportalen.no og TI Norges egne nettsider. Erfaringer er også formidlet i artikler i Kommunal Rapport, Ny Tid og Kommunerevisoren, samt i boken «Å bekjempe et samfunnsonde», som ble utgitt på Gyldendal i desember 2014. Resultater og anbefalinger er også formidlet gjennom en rekke foredrag på ledersamlinger og i kommunestyrer i enkeltkommuner og fylkeskommuner, samt på større konferanser i kommunesektoren.

Siden 2012 har TI Norge og KS arrangert årlige etikkkonferanser i samarbeid med KMD. Etikkkonferansen 2014 ble avholdt i Oslo 25. november, med rundt 120 deltakere. Den markerte avslutningen av prosjektet, med hovedvekt på å formidle resultater om metoder i kommunal korrupsjonsforebygging. Her ble også en oppdatert versjon av håndboken «Beskytt kommunen» lagt frem, basert på erfaringene fra nettverksarbeidet. Evalueringen av konferansen viste at deltakerne gjennomgående var meget godt fornøyd med det faglige innholdet på konferansen.

Kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner lanserer antikorrupsjonshåndboken for kommuner, «Beskytt kommunen!» på Etikkkonferansen 2014.

I KS' folkevalgtprogram for perioden 2015 – 2019, som tilbys alle lokale folkevalgte etter kommunevalget 2015, vil relevant kunnskap fra prosjektet også formidles.

Konklusjon

Korrupsjonsforebygging krever kontinuerlig oppmerksomhet i kommunesektoren. TI Norge vil i samarbeid med KS fortsette sitt engasjement overfor kommunesektoren, etter at prosjektperioden er over og statens prosjektfinansiering er avsluttet. Arbeidet handler i stor grad om å formidle og foredle lærdommer fra prosjektarbeidet i videre kontakt med enkeltkommuner og grupper av kommuner. TI Norge inviterer til nettverksarbeid for kommunemedlemmer og tilbyr foredrag og fasilitering av workshops på samlinger og konferanser som finner sted i kommunesektoren.

Prosjektsamarbeid med TI Litauen

TI Norges søsterorganisasjon i Litauen fikk i 2013 innvilget støtte over EØS-midlene til et prosjekt om antikorrupsjon i litauiske kommuner, med TI Norge som partner og bidragsyter. Planen var å gjennomføre samlinger med representanter for litauiske kommuner i 2014, etter modell av nettverksarbeidet i norske kommuner. TI Litauen valgte å utsette samlingene til 2015, og det er nå berammet samlinger i mai 2015, med deltakelse fra TI Norge.

Prosjekt om antikorrupsjon i humanitær bistand

TI Norge har ledet arbeidet med oppdateringen av håndboken «Preventing Corruption in Humanitarian Operations» som er finansiert av Utenriksdepartementet og utgitt av TI sitt internasjonale sekretariat i Berlin. Den nye versjonen, inneholder seks nye kapitler med relevante korrupsjonsutfordringer og anbefalinger til respons, samt oppdatert referanseliste med aktive lenker.

Anne Signe Hørstad og Gro Skaaren-Fystro har ledet arbeidet med oppdateringen av håndboken «Preventing Corruption in Humanitarian Operations»

Håndboken ble promotert på den internasjonale konferansen «Core Humanitarian Standards» i København i desember, og lagt ut på forsiden til World Humanitarian Summit. Bevisstgjørings-arbeidet basert på håndboken fortsetter i 2015 i Norge gjennom Bistandstorget, og internasjonalt gjennom Det Internasjonale Røde Kors Forbundet (IFRC) og andre internasjonale organisasjoner.

Arbeidet med Håndboken pågikk parallelt med utviklingen av et e-læringsverktøy og et klasseromsbasert treningsopplegg innenfor prosjektet «Building capacity to address corruption risks in humanitarian operations» (fase I) som TI Norge har ledet i samarbeid med IFRC. Det indiske selskapet «Integra» ble tilknyttet prosjektet som produsent. Videre har det vært tilknyttet en designer (konsulent) og en rådgivningsgruppe bestående av

eksperter fra de to organisasjonene TI og IFRC, samt en rekke eksperter fra ulike humanitære organisasjoner globalt har blitt konsultert i prosessen. E-læringsprogrammet er p.t. ferdig og klar for lansering på IFRC sin læringsplattform og andre relevante nettsteder.

TIs Corruption Perception Index viste også i 2014 at de landene som ligger nederst på listen – altså mest utsatt for korrupsjon - er land som preges av krig, konflikt, fattigdom og krise. Ebola-epidemien i Vest-Afrika ble ett av mange stygge eksempler på hvordan en humanitær krise forsterkes av korrupsjon og dårlig styring. Dette er en spesiell utfordring for de humanitære organisasjonene, og det er behov for å fortsette informasjons- og bevisstgjøringsarbeidet ved å følge opp bruken av de nye verktøyene. Det innværende prosjektet ble støttet av UD med kr. 5 mill for perioden mai 2013 til mai 2015. TI Norge søkte UD om videreføring av prosjektet (fase II) for nye 20 måneder fra mai 2015.

TI Norge sitt prosjekt er en del av Transparency International sitt globale program HAIP – «Humanitarian Aid Integrity Program» som styres av TI Kenya. Som et ledd i TI strategi 2015 er fagtemaer delegert til ulike TI avdelinger med spesielle forutsetninger for eller kunnskap om de ulike tema.

Prosjektsamarbeid med Transparency International Uganda

TI Norge har gjennom flere år samarbeidet med TI Uganda om antikorrupsjonstiltak rettet mot privat sektor. I de senere årene har samarbeidet utviklet seg med større fokus på oljeindustrien. Prosjektet ble i 2014 støttet av Norad gjennom en ettårig avtale.

NATIONAL MULTI-STAKEHOLDER OIL AND GAS DIALOGUE
Theme: "Transparency is Key to Business Growth and National Development"
At Imperial Royale Hotel Kampala - UG
18th / 11 / 2014

Fra multistakeholder-konferansen som Transparency International Uganda arrangerte sammen med Uganda Revenue Authority i Kampala.

TI Uganda har i samarbeid med en rekke næringslivsorganisasjoner i landet og TI Norge tilrettelagt den norske håndboken "Beskytt din virksomhet" for ugandisk næringsliv. Oppfølgingen av prosjektsamarbeidet, inkludert utrulling av håndboken fortsatte i 2014, ledet av «Action for Business Ethics» - en styringsgruppe bestående av representanter for ugandiske næringslivsorganisasjoner og TI Uganda. Styringsgruppen initierer antikorrupsjonstiltak rettet mot næringslivet i landet. Prosjektsamarbeidet ble videreutviklet med fokus på de spesielle korrupsjonsutfordringene innenfor oljeindustrien. I 2014 ble det gjennomført to workshops og en multi-stakeholder konferanse på dette tema i samarbeid med Uganda Revenue Authority i Kampala (bildet).

I tillegg til finansiell støtte av TI Uganda sine aktiviteter innenfor prosjektet har TI Norge vært sparringspartner under planleggingen og bidratt som foredragsholdere og ressurspersoner på konferansen i Uganda i november.

Søknaden om ny treårig avtale for perioden 2015-2017 ble dessverre ikke innvilget og prosjektsamarbeidet med TI Uganda må derfor avvikles. TI Norge oppfordrer TI Uganda til å videreføre det gode arbeidet de har startet innfor denne sektoren.

Informasjonsarbeid og mediekontakt

Transparency International Norge er i en privilegert situasjon der organisasjonens ansatte både blir kontaktet jevnlig av media for gi bakgrunn og kommentarer i aktuelle saker, og der mottageligheten for saker TI Norge selv spiller ut mot media, er stor. Det har skapt en situasjon der det er mulig å vurdere, fra sak til sak, i hvilken grad TI Norge kan gi kommentarer som på en substansiell måte bidrar til å opplyse eller bringe frem nye perspektiver.

I 2014 har flere større saker enten vært oppe for retten eller blitt avdekket, og det har vært naturlig å gi kommentarer til pressen. Temaene spenner vidt, som korrupsjon innenfor idrett (OL, IOC, og FIFA), korrupsjon i kommunale selskaper (Unibuss) og store norske selskaper i korrupsjonsutsatte land (Yara, Kongsberg Gruppen, Telenor/VimpelCom).

Også egne saker har fått god dekning gjennom året. Det gjelder blant annet Bedriftsundersøkelsen «Sakte men sikkert fremover» som henvendte seg til 600 bedriftsledere med spørsmål om og holdninger til korrupsjon, Corruption Perception Index som ble lansert i desember og lanseringen av boken «Å bekjempe et samfunnsmonne» sammen med Gyldendal Akademisk.

TI Norge opplever at kunnskapen om organisasjonen spesielt og om antikorrupsjonsarbeid generelt, er god blant mange norske journalister. Samtidig er det et behov for å øke kompetansen, særlig i lokale medier, om utfordringer knyttet til interessekonflikter, inhabilitet og korrupsjonsproblematikk.

Organisasjonen bruker hjemmesidene (www.transparency.no) og Facebook aktivt i informasjonsarbeidet. Dette er både en effektiv måte å nå ut med informasjon på, og en kanal mot medlemmer og andre støttespillere. I tillegg sender TI Norge ut et nyhetsbrev til medlemmer og andre interesserte flere ganger i året, og planlegger en mer profesjonell utgave av dette i 2015.

Medlemsrekruttering, økonomi og administrativt

Medlemsrekruttering

TI Norge har strukturert og intensivert arbeidet med medlemsrekruttering i 2014. Deler av en halv kommunikasjonsstilling er satt av til disse oppgavene. Det er særlig blant kommuner interessen for medlemskap i TI Norge er merkbar, som en naturlig følge av kommuneprosjektet, nettverksmøtene og antikorrupsjonshåndboken for kommuner. En rekke kommuner har meldt seg inn i organisasjonen i 2014, flere av disse benytter tilbudene fra TI Norge aktivt.

Det har ikke vært en tilsvarende stor tilvekst av nye medlemmer fra privat sektor, men de som søker om medlemskap er ofte kunnskapsrike og har en solid verdiforankring for et allerede eksisterende antikorrupsjonsarbeid. For disse blir et medlemskap i TI Norge både en måte å synliggjøre eget engasjement på, og støtte et arbeid de mener er viktig.

Generalsekretær i Transparency International Norge sammen med administrerende direktør i Kommunalbanken, Kristine Falkgård, nytt medlem i organisasjonen fra 2014.

En trend blant norske virksomheter akkurat nå, kanskje som en konsekvens av lavere oljepris og svakere økonomisk utvikling, er å etterspørre hva de selv har å tjene på et medlemskap i organisasjoner generelt, og TI Norge spesielt. Å synliggjøre antikorrupsjonshåndboken, domssamlingen, veiledere og nettverket blir stadig viktigere i kontakten med potensielle medlemmer.

Ved årets slutt hadde TI Norge omkring 100 virksomhetsmedlemmer.

Økonomiske og administrative forhold

Fortsatt drift legges til grunn for utarbeidelsen av årsregnskapet. Foreningens økonomiske stilling er tilfredsstillende, til tross for at årets resultat viser et underskudd på kr 412.291,-. TI Norge forventer en positiv utvikling i 2015 ved rekruttering av flere nye medlemmer og støtte fra norsk næringsliv og offentlig sektor.

TI Norge mottok også i 2014 ekstra støtte fra selskapene Statoil, Hydro og Telenor. I tillegg mottok TI Norge prosjektmidler fra hhv KS, Utenriksdepartementet, Norad, Finansmarkedsfondet og Innovasjon Norge.

Styret møttes fire ganger i 2014, og det ble avholdt årsmøte. Styret bestod av styreleder og syv medlemmer, herunder 3 menn og 5 kvinner. Ved årsmøtet ble styreleder Christian Hambro gjenvalgt for to år.

Sekretariatet hadde gjennom hele året fire ansatte: Generalsekretær Guro Slettemark og spesialrådgiver Gro Skaaren-Fystro i fast stilling og Tor Dølvik spesialrådgiver for kommuneprosjektet ble fast fra 1. april 2014. I september 2013 ble Anne-Signe Hørstad ansatt som prosjektkoordinator for prosjektet Antikorrupsjon i humanitær bistand i en toårig prosjektstilling. Fra mai 2014 ble Jan-Sverre Syvertsen engasjert i halv stilling som kommunikasjonsansvarlig.

Foreningen forurens ikke det ytre miljø.

Arbeidsmiljøet på arbeidsplassen er godt.

Transparency International Norge har kontorer i Tollbugata 32 i Oslo sentrum.

Fremtidsutsikter

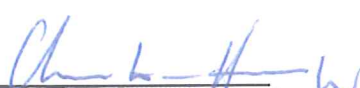
TI Norge opplever en økende interesse og anerkjennelse for sitt arbeid. Vi opplever at viktige samfunnsaktører og sektorer erkjenner at korrupsjon er et problem i det norske samfunnet. Dette er et positivt trekk fordi flere aktører og sektorer tar antikorrupsjonsarbeidet på alvor, men det stiller samtidig økende krav til TI Norges medvirkning som en uavhengig pådriver i denne innsatsen.

Oslo, den 21. april 2015

Guro Slettemark
generalsekretær

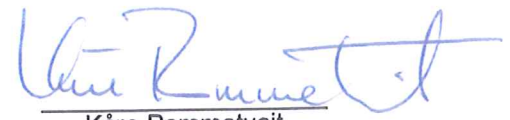
Styret for Transparency International Norge:

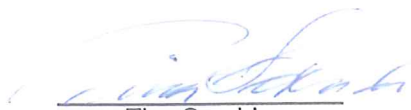
John Christian George Hambro
Styreleder

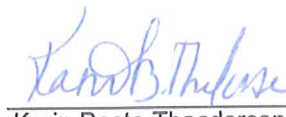
Bente Egjar Ennalsland
Styremedlem

Kåre Rommetveit
Styremedlem

Tina Søreide
Styremedlem

Karin Beate Theodorsen
Styremedlem

Astrid Sommerstad
Styremedlem

HILDE NORVIK
STYREMEDLEM

Silvija Seres
Styremedlem

Vedlegg: Foredrag og innlegg 2014

Sekretariatet har deltatt og medvirket med følgende foredrag og innlegg i 2014:

(GS= Guro Slettemark, GSF= Gro Skaaren-Fystro, TD=Tor Dølvik, ASH=Anne Signe Hørstad, JSS= Jan-Sverre Syvertsen)

Tor Dølvik, senior rådgiver i Transparency International Norge under lanseringen av boken «Å bekjempe et samfunnsonde» og antikorrupsjonshåndboken «Beskytt din virksomhet» i desember 2014.

- 7. januar: Kurs for Byrådsavdeling for Miljø og samferdsel, Oslo kommune. «Forebygging av korrupsjon i kommunen» (TD)
- 14. januar: Seminar for ledelsen i Idrettsforbundet og OL-etaten i Oslo. «Etske utfordringer før avreise til Sotsji». (TD)
- 21. januar: Kommunestyret i Asker: «Korrupsjonsrisiko og forebygging i kommuner» (TD)
- 22. januar: Ledersamling i Steinkjer kommune: Foredrag og workshop om kommunalt antikorrupsjonsarbeid (TD)
- 22. januar: Universitets- og Høyskolerådet, «korrupsjon i høyere utdanning» (GSF)
- 23. januar: Kommunalbanken – foredrag og workshop (GS)
- 27. januar: Kommunestyret i Nittedal, «Korrupsjonsrisiko og forebygging i kommuner» (TD)
- 28. januar: gjesteforelesning, statsvitenskap NTNU Trondheim (GSF)
- 29. januar: Black Box teater – publikumssamtale etter forestilling (GS i samarbeid med filosof Arne Johan Vetlesen)
- 13. februar: Boklansering «Corruption, grabbing and development» Red. Tina Søreide, Aled Williams (GS)
- 26. februar: Bistandstorgets antikorrupsjonsgruppe (AS)
- 30. januar: Røyken kommunestyre: Foredrag og workshop om korrupsjonsrisiko (TD)

- 6. februar: Rådmannens fagstab i Trondheim kommune. Foredrag og seminar (TD)
- 10. februar: Ledersamling i Porsgrunn kommune. Foredrag og workshop (TD)
- 27. februar: Frokostseminar i samarbeid med IEH (GS)
- 5. mars: Workshop – Oppdatering av Håndboken «Beskytt din virksomhet» (GS)
- 6. mars: Kommunekonferanse om antikorrupsjon i Stockholm, arrangert av TI-Sverige, Institutet mot Mutor og SKL (svensk KS) (TD)
- 20. mars: Kompetanseforum – innspill til ny Eierskapsmelding (GS)
- 24. mars: Åpenhet i partifinansiering – TI Sveriges 10-årsjubileum (GS)
- 27. mars: Sekretariatskonferanse for Forum for kontroll og tilsyn (TD)
- 31. mars: NorgesGruppen – ledersamling (GS)
- 1. april: Bergen kommunes kontrollutvalg (TD)
- 1. april: Deltaker i paneldebatt om kommunereform på Litteraturhuset, arrangert av TI-N i samarbeid med Polyteknisk forening, Juristforbundet og Samfunnsviterne (TD)
- 1. april: Akwaaba, Afrika-studier, NTNU (GSF)
- 1. april: Samfundsmøte, TEKNA, NTNU (GSF)
- 2. april: Handelsbankens ledergruppe (GS)
- 3. april: Arbeidsgiverkonferanse i Sør-Varanger kommune (TD)
- 4. april: Nobels Fredssenter – Korrupsjon i næringsliv og sport – utfordringer og tiltak (GS)
- 7. april: Toppledergruppa i Hordaland fylkeskommune (TD)
- 9. april: Senioruniversitetet i Søgne (GS)
- 10. april: Hurum Næringsråd – frokostmøte (GSF)
- 24. april: Forsvarets logistikkorganisasjon (GS)
- 25. april: NTLs nettverk mot svart økonomi (GS)
- 25. april: Fylkesmannens kommunekonferanse i Vestfold (TD)
- 30. april NHH – studentpresentasjon av oppgave gitt av TI (GS)
- 5. mai: Ledersamling i Lyngdal kommune (TD)
- 6.mai: Gruppe unge ukrainere fra Bohdan Hawrylyshyn Charitable Foundation: “Young Generation Will Change Ukraine» (GS, TD, GSF, ASH)
- 7.mai: BI - Forelesning for masterstudenter (GS)
- 12. mai: Bergen bystyre – foredrag (GS og TD)
- 14. mai: Årsmøte TI-N, presentasjon av selskapsundersøkelse (GSF)
- 23. mai: Folkehelseinstituttet (GS)
- 26. mai: Norske Kommunerevisorers Forening (GS)
- 11. og 12. juni: Antikorrupsjonskonferansen 20114 (GS og GSF)
- 11. juni: Økonomiforum for landets fylkeskommuner, Kirkenes (TD)
- 13. juni: Partnerforum, om antikorrupsjon i forvaltningen, R5 (TD)
- 16. juni: Juristforbundet – Trondheim (GS)
- 17. juni: Antikorrupsjonskonferanse, UD og Norad (ASH)
- 18. august: Sørumsand Rotary (GSF)
- 25. august: Nigeria's Federal Judicial High Court (GSF)
- 26. august: Seminar om rettslige uavklarheter, UiB (TD)
- 26. august: Nok en gruppe unge ukrainere fra Bohdan Hawrylyshyn Charitable Foundation: “Young Generation Will Change Ukraine» (GS, JSS, ASH)
- 26. august: Strømme-stiftelsen, antikorrupsjonskonferanse, Kristiansand (GSF)
- 3. september: NTNU/NHH – Forelesning for masterstudenter (GS)
- 4. september: Advokatfirmaet Thommessen – paneldebatt (GS)

- 5. september: Høyres kommunalpolitiske konferanse, Tromsø (TD)
- 8. september: Helse- og omsorgsdep. (GS)
- 11. september, åpenhet i selskapsrapportering, Rederiforbundet (GS)
- 12. september, Corruption-free society, konferanse i Praha i regi av de nordiske ambassadene og TI Tsjekkia (TD)
- 18. september, eierseminar for kommunale selskaper, Tromsø kommune (TD)
- 22. september, Kommunesektorens etikkutvalg (TD)
- 6. oktober, presentasjon av kommuneprosjektet for medarbeidere i KMD (TD og GS)
- 17. oktober, TI Norges erfaringer i samarbeid med privat sektor, paneldiskusjon, AMM Berlin (GS)
- 17. og 20. oktober: nettverk for humanitær bistand, AMM Berlin (GSF og ASH)
- 28. oktober, Avfall Norges høstkonferanse (TD)
- 30. oktober, antikorrupsjon for ansatte i KF Omsorgsbygg, Oslo kommune (TD)
- 31. oktober, antikorrupsjon for høstmøte i KS Buskerud (TD)
- 4. november, antikorrupsjon i humanitære operasjoner, Bistandstorget (GSF og ASH)
- 5. november, presentasjon for Ski kommunestyre (TD)
- 6. november, etikkksamling for alle ledere i Tromsø kommune (TD)
- 12. november, etikkseminar, Husbanken Region Hammerfest (GSF)
- 12. november, besøk fra antikorrupsjonsinstitutt i Kasakhstan (TD)
- 12. november, foredrag Fiskeridirektoratet (GS)
- 18. november, multi stakeholder dialogue on oil and gas, Kampala (GSF og Sverre Bjerkomp)
- 20. november, ytringsfrihet og varsling, JuristKongress 2014 (GS)
- 21. november, ledersamling Hedmark fylkeskommune (TD)
- 2. desember, Aurskog Rotary (GSF)
- 4. desember, SN Power – heldags workshop/dilemmatrening (GS)
- 11. og 12. desember, Conference on Integrity and Governance TI Taiwan m.fl, Taipei, Taiwan (GS)
- 16. desember, antikorrupsjonsseminar hos Gyldendal, med lansering av «Beskytt din virksomhet», «Å bekjempe et samfunnsonde», markering av den internasjonale antikorrupsjonsdagen og 15-årsmarkering for TI-Norge. (GS, TD).

Resultatregnskap

Transparency International Norge

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2014	2013
Medlemskontingent		3 176 090	2 813 300
Annen driftsinntekt	3	3 716 137	3 071 380
Sum driftsinntekter		<u>6 892 227</u>	<u>5 884 680</u>
Fremmedytelse og underentreprise	6	221 068	221 647
Lønnskostnad	4	4 560 399	3 414 533
Annen driftskostnad		2 545 592	2 065 709
Sum driftskostnader		<u>7 327 059</u>	<u>5 701 889</u>
Driftsresultat		<u>-434 832</u>	<u>182 791</u>
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		27 095	24 270
Annen finansinntekt		406	207
Annen rentekostnad		2 757	584
Annen finanskostnad		2 204	1 898
Resultat av finansposter		<u>22 540</u>	<u>21 996</u>
Ordinært resultat		<u>-412 291</u>	<u>204 787</u>
Årsresultat	2	<u>-412 291</u>	<u>204 787</u>
Overføringer			
Overført fra annen egenkapital		412 291	-204 787
Sum overføringer		<u>-412 291</u>	<u>204 787</u>

Balanse

Transparency International Norge

Eiendeler	Note	2014	2013
Fordringer			
Kundefordringer		0	554 323
Andre kortsiktige fordringer		224 671	0
Sum fordringer		<u>224 671</u>	<u>554 323</u>
Investeringer			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	5	3 850 622	3 132 755
Sum omløpsmidler		<u>4 075 293</u>	<u>3 687 078</u>
Sum eiendeler		<u>4 075 293</u>	<u>3 687 078</u>

Balanse

Transparency International Norge

	Note	2014	2013
Egenkapital og gjeld			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	2	1 195 648	1 607 939
Sum opptjent egenkapital		1 195 648	1 607 939
Sum egenkapital		1 195 648	1 607 939
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		415 541	40 905
Skyldig offentlige avgifter		221 940	222 432
Annen kortsiktig gjeld	3	2 242 164	1 815 803
Sum kortsiktig gjeld		2 879 645	2 079 139
Sum gjeld		2 879 645	2 079 139
Sum egenkapital og gjeld		4 075 293	3 687 078

Oslo, 21.04.2015

Styret i Transparency International Norge

John Christian George Hambro
Styreleder

Bente Egjar Enslan
Styremedlem

Kåre Rommetveit
Styremedlem

Tina Søreide
Styremedlem

Karin Beate Theodorsen
Styremedlem

Astrid Sommerstad
Styremedlem

Harald Norvik
STYREMEDLEM

Silvija Seres
Styremedlem

Guro Slettemark
Generalsekretær

Noter til regnskapet

Transparency International Norge

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder.

Driftsinntekter

Medlemskap i foreningen er frivillig. Inntekter resultatføres etter opptjeningsprinsippet. Mottatte tilskudd inntektsføres brutto samtidig med de kostnader det er ment å dekke.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende.

Pensjoner

Alle innbetalinger til Foreningens ytelsesbaserte pensjonsforsikring kostnadsføres.

Note 2 Egenkapital

	2014	2013
Egenkapital pr 31.12.2013	1 607 939	1 403 152
Årets resultat	-412 291	204 787
Egenkapital pr 31.12.2014	1 195 648	1 607 939

Noter til regnskapet

Transparency International Norge

Note 3 Annen driftsinntekt

	2014
Støtte prosjekter (tilskudd)	3 672 137
Gaver	27 000
Refusjon av kostnader	17 000
Sum Annen driftsinntekt	3 716 137

Bevilgede tilskudd i perioden

UtenriksDep.	2 455 000
KS	685 000
NORAD	420 000
Finansmarkedsfondet	325 000
Innovasjon Norge	100 000

Mottatt tilskudd fra Utenriksdepartementet (UD) i 2014 er på kr 2.455.000 og gjelder et prosjekt fra 30.4.14 til 1.5.15. I tillegg er det overført kr 1.494.339 i ubenyttet tilskudd fra UD i 2013 til 2014. Inntektsført beløp knyttet til UD prosjektet i 2014 er på kr 2.142.137 og tilsvarer årets prosjektkostnader. Samlet ubenyttet tilskudd til UD prosjektet per 31.12.14 på kr 1.807.195 overføres til 2015 og er inkludert i regnskapslinjen annen kortsiktig gjeld.

Tilskuddet fra Norad, KS, Finansmarkedsfondet og Innovasjon Norge er inntektsført i sin helhet i 2014.

Foreningen har fått innvilget søknad om momskompensasjon for 2013 og fått utbetalt kr 187.360 i 2014. Beløpet er ført som en kostnadsreduksjon i regnskapet for 2014."

Noter til regnskapet

Transparency International Norge

Note 4 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

	2014	2013
Lønnskostnader		
Lønninger	3 130 371	2 625 237
Arbeidsgiveravgift	572 221	422 505
Pensjonskostnader	828 630	344 702
Andre ytelser	29 177	22 089
Sum	4 560 399	3 414 533
Gjennomsnittlig antall årsverk:	4	3,25
Ytelser til generalsekretær		
Lønn	942 719	920 002
Pensjonskostnader	236 859	121 617
Andre ytelser	4 392	8 328
Sum	1 183 970	1 049 947

Pensjonsforpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Avtalen med Storebrand Livsforsikring AS datert 08.03.06, regulerer avtalens form og innhold, jfr kontrakt nr 32353.

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar utgjør i 2014 kr 13.750 inkl mva.

I tillegg kommer andre honorar til revisor i 2014 med kroner 56.028 inkl mva.

Styret

Det er ikke utbetalt noe godtgjørelse til styret i 2014.

Note 5 Bankinnskudd - bundne midler

Innestående på skattetrekkskonto (bundne midler)	155 051
Innestående på UD-prosjektkonto	1 909 194

Note 6 Fremmedytelse og underentreprise

Her inngår to overføringer til Transparency International Uganda på tilsammen NOK 220 831

Til årsmøtet i Transparency International Norge

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Transparency International Norge, som viser et negativt aktivitetsresultat på kr 412 291. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, aktivitetsregnskap, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for organisasjonens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Transparency International Norge per 31. desember 2014, og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

PricewaterhouseCoopers AS, Sandviksbodene 2A, Postboks 3984 - Sandviken, NO-5835 Bergen

T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Bergen, 21. april 2015
PricewaterhouseCoopers AS

Torun Rognes
Statsautorisert revisor

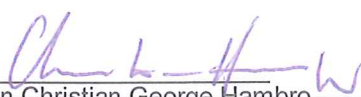
TRANSPARENCY INTERNATIONAL NORGE

Kommuneprosjektet 2014

Tekst	1.1.14 - 31.12.14
Prosjektledelse	383 142 3)
Reiseutgifter	498
Trykksaker	153 838 4)
Konsulenttjenester	31 812 5)
Møteutgifter - Seminar	105 341 6)
Revisjon	11 250
Andel felleskostnader	80 072
Sum prosjektkostnader	765 953
Tilskudd fra KS	685 000
Sum prosjektinntekter	685 000
Netto prosjekt (underskudd)	-80 953

- 1) Prosjektregnskapet er basert på god regnskapsskikk og regnskapsloven - Oppstillingsplanen reflekterer prosjektkostnader basert på oppsett i budsjett.
- 2) Prosjektkostnadene ovenfor er inkludert merverdiavgift. Transparency International Norge vil søke om momskompensasjon - for betalt merverdiavgift i forbindelse med kommuneprosjektet. Eventuell refundert merverdiavgift vil være betydelig mindre enn prosjektunderskuddet i 2014.
- 3) Prosjektledelse i forbindelse med nettverkssamlinger, håndbokprosjektet, etikk-konferanse og annen formidling
- 4) Kommune håndboka
- 5) Honorar til foredragsholdere på nettverkssamlinger
- 6) KS Agenda - Nettverkssamlinger

Oslo, 21/04 - 2015
Styret i Transparency International Norge

John Christian George Hambro
Styreleder

Bente Egjar Engstrand
Styremedlem

Kåre Rommetveit
Styremedlem

Tina Søreide
Styremedlem

Karin Beate Theodorsen
Styremedlem

Astrid Sommerstad
Styremedlem

HARALD NORVIK
STYREMEDLEM

Silvija Seres
Styremedlem

Guro Slettemark
Generalsekretær

Til Kommunesektorens organisasjon

Revisors beretning til prosjektregnskap

Vi har revidert prosjektregnskapet for Transparency International Norge for "Åpenhet, integritet og antikorrupsjonsarbeid i kommunesektoren" (Prosjektnr. 608014) i 2014, iht. tilsagnsbrev om tilskudd datert 03. feb 2014. Prosjektregnskapet for 2014, som viser et underskudd på kr 80 953,- består av en oppstilling over anskaffede midler (inntekter), oppstilling over kostnader og noter. Prosjektregnskapet er utarbeidet av ledelsen.

Ledelsens ansvar for prosjektregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen av prosjektregnskapet, og for slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et prosjektregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om prosjektregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at prosjektregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i prosjektregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at prosjektregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et prosjektregnskap som gir en dekkende fremstilling. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av enhetens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimater utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av prosjektregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening gir prosjektregnskapet for Transparency International Norge for prosjektet "Åpenhet, integritet og antikorrupsjonsarbeid i kommunesektoren" (Prosjektnr. 608014) for 2014, i det alt vesentlige et uttrykk for prosjektets resultat og stilling i samsvar med grunnlaget for regnskapsavleggelsen.

Grunnlag for regnskapsavleggelse og begrenset distribusjon

Vi gjør oppmerksom på tilsagnsbrevet fra Kommunesektorens organisasjon (KS) datert 03. feb 2014, som beskriver grunnlaget for regnskapsavleggelsen. Prosjektregnskapet er utarbeidet for å gi informasjon til ledelsen i Transparency International Norge, KS og KRD. Prosjektregnskapet er derfor ikke nødvendigvis egnet for andre formål. Vår uttalelse er kun beregnet på ledelsen i Transparency International Norge, KS og KRD og skal ikke distribueres til andre parter. Dette forholdet har ingen betydning for vår konklusjon.

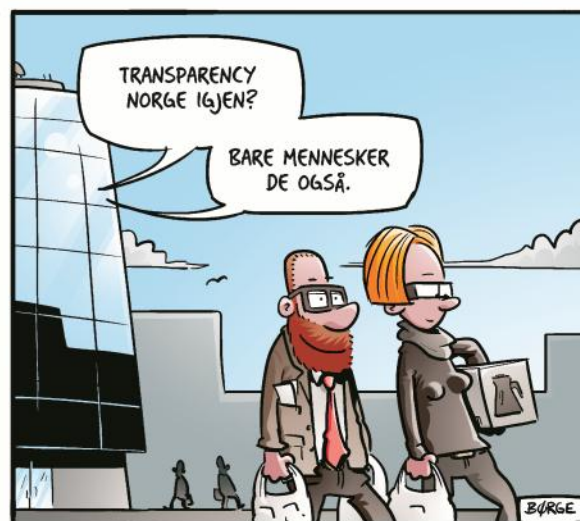
Bergen, 21. april 2015
PricewaterhouseCoopers AS

Torun Rognes

Torun Rognes
Statsautorisert revisor

LUNCH

av Børge Lund © B.Lund/distr./strandcomics.no

Takk til Børge Lund og Strand Comics for vederlagsfri bruk av stripa.
LUNCH © B. Lund/distr. strandcomics.no, gjengitt med opphavsmanns tillatelse.